CUTEZĂTORII

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

10

JOI, 30 NOIEMBRIE 1967 • ANUL I

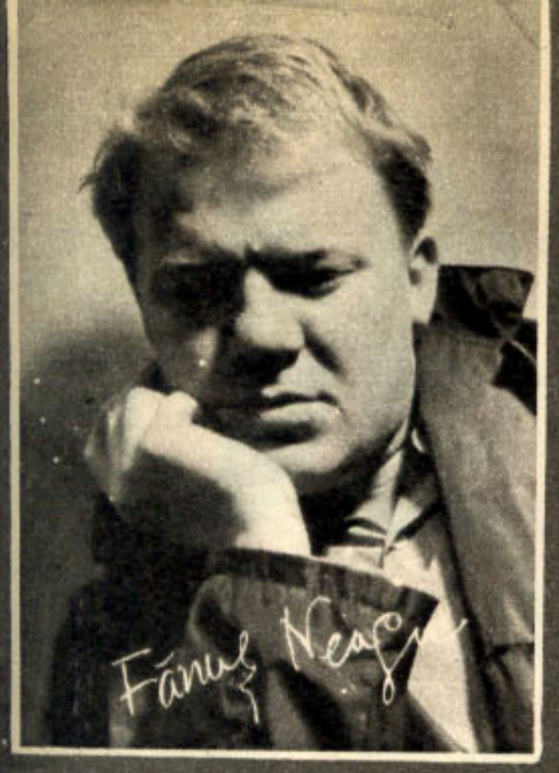

AUTOGRAFUL SĂPTĂMÎNII

Noua mea carte — prima care se adresează exclusiv copiilor — se cheamă «Caii albi din orașul București», și va apare, așa cum mi-am dorit, în zilele cînd albe felii de lună, cum îmi place mie să zic, se rup și se fărîmă și se așternpe geamuri, pe arbori și pe munți, și cînd Dunărea îngheață, și sănii, ca vestitori din altă lume, își sună clopoțeii prin nemărginirea cîmpiei. Sînt în ea gînduri și întîmplări ale copilăriei mele, multe și ale copilului care se trezește în mine peste ani, mai ales seara, și mai ales în preajma iernii, și sînt și niște năzdrăvănii, cu toate că nu-mi place cuvîntul, ale unui băiat care mi-e foarte drag și are vîrsta voastră, și care acum e la școală, și se teme de tabla înmulțirii, și e prieten cu un pisoi, cu un cal și cu o luntre legată sub o casă atîrnînd pe malul Dunării dinspre Bărăgan.

Toți caii mei, care sînt albi, au rupt căpestrele și au pornit spre voi. Se prefac nărăvași și răi, dar sînt buni. Știu să se ascundă și în bănci, nu suportă frîu cu zăbală, și cînd sînt siliți vorbesc. Eu, dacă vreți să știți, cred că nici nu sînt cai de-adevăratelea. Dar, cum să zic, de-acuma sînt ai voștri — dacă vreți înhămați-i la sanie și ei vă vor duce în locuri pe unde mi-e drag să umblu cînd se face seară și din fundul lumii vine un duh de poveste și o ninsoare albastră și un vîrtej cu brazi și cu munți.

Fănuș NEAGU

CULORILE PĂMÎNTULUI ÎNTR-O PAGINĂ

Clădirea aceasta este foarte des frecventată de sătenii din Novaci-Oltenia precum și de mulți pionieri și școlari. Nici nu se putea să fie altfel: doar aici este Casa de cultură a comunei

O imagine cotidiană pe ogoarele agriculturii noastre socialiste: mașinile și uneltele moderne pregătind recoltele bogate ale țării. Pînă în prezent industria noastră a furnizat agriculturii peste 150 000 de tractoare, peste 67 000 semănători mecanice, 39 500 combine și multe alte mașini agricole.

Cînd fotoreporterul nostru a făcut această poză, frunzele se îngălbeniseră și cădeau la pămînt. Doar căprioara era nedumerită oare vine iarna?

— Tu ai o păpușă frumoasă
— Și ascultătoare, că mă joc cu ea cînd vreau...
...Pentru ca aceste fetițe viețuiască să se bucure de copilărie, părinții lor muncesc și luptă cu eroism, apărîndu-și patria, ferind cu grijă viața copiilor de furia avioanelor americane. De curînd al 2 600-lea avion agresor a fost doborît de neînfricații luptători deasupra teritoriului Republicii Democrate Vietnam.

SUPERLATIVE GEOGRAFICE

Continentul **cel mai mare: Asia — 43 602 000 kmp.**

Oceanul **cel mai întins: Pacific — 179 679 000 kmp.**

Lacul **cel mai mare: Caspica — 371 000 kmp (în anul 1957; se micșorează).**

Fluviul **cel mai lung: Nil, împreună cu Kagera — 6 671 km.**

Muntele **cel mai înalt: Ciomolungma (Everest, Himalaia-Asia) — 8 880 m.**

Insula **cea mai mare: Groenlanda — 2 175 600 kmp.**

Calea ferată **cea mai lungă: Moscova-Vladivostok — 9 145 km.**

Extemporale

BUCURIA ÎNTÎLNIRII CU PRIMA GHEAȚĂ A NOULUI SEZON.

MARIOARA CEA GRIJULIE

Pioniera din fotografie este Folea Maria **din comuna** Goruneşti, **regiunea** Oltenia. **De ce publicăm această fotografie? Pentru că ne-a trimis-o Chiriță Gheorghița, care e președinta unității și știe ea ce face! Dar prin ce s-a remarcat Marioara, ca să merite laudele colegilor? Prin atenție și prezență de spirit. Într-o zi, a găsit pe șosea mai multe hîrtii risipite. N-a trecut nepăsătoare. Le-a cercetat și, deși e numai în clasa a V-a, și-a dat seama că sînt niște documente importante: fișele cu zile-muncă ale unei brigăzi din cooperativa lor agricolă de producție, pierdute din neglijența cuiva. Marioara le-a adunat grijulie și — bucuria contabililor —** s-a prezentat imediat cu ele **la sediul cooperativei. Era, în aceste fișe, oglinda muncii a 150 de săteni!**

Fără cuvinte...

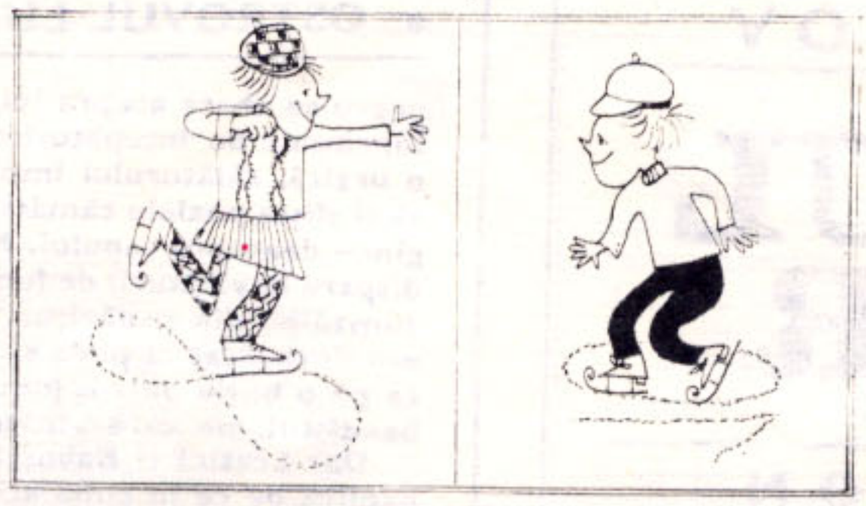

LA DRUM CU TOAMNA!

• E o toamnă de aur, poeții sînt asediați de metafore, pictorii își cheltuiesc cu frenezie culorile, iar noi... facem excursii! Pionierii din comuna *Vlădeni-Făgăraș* au fost la Sibiu; cei din *Heci-Pașcani*, la Suceava; pionierii din *Mihăileni-Dorohoi* au fost oaspeții colegilor lor din Cîndești; *Școala generală nr. 7 din Turda* a organizat o excursie la Alba Iulia; elevii din *Vișeul de Sus (Maramureș)* au vizitat șantierul arheologic din comuna Cuhea; cei de la *Școala generală nr. 3 din Craiova* au poposit pe malurile Dunării, la Turnu Severin... Excursii, excursii! O s-avem ce povesti la iarnă!

ÎNVINGĂTORII

Unu, doi, trei, patru. Și cei trei mușchetari erau tot... patru! Este echipa care a cîștigat concursul de orientare turistică organizat la unitatea Școlii generale nr. 7 din Baia Mare. *Conducătorul echipei este pionierul E. Rudici, primul din dreapta. Fotografia a fost realizată de cercul foto al unității (care ar fi făcut foarte bine dacă nota pe verso numele tuturor membrilor echipei...) A fost un concurs interesant, cu multe obstacole dificile, pe care le-au înfruntat făcînd apel la busolă, la hartă, dar și la acel admirabil sentiment care e spiritul de echipă!*

• • •

CONCURSUL „COMORILE PATRIEI" SERIA A VII-A

1. În apropierea vestigiilor unei celebre lucrări arhitectonice, ridicată în urmă cu circa două milenii, în sudul tării noastre, de către un vestit arhitect din Damasc, se construiește astăzi un obiectiv industrial de mare importanță. Care este locul acestei construcții și care e numele ei?

2. Vrînd să fotografieze un important edificiu cultural din București, fotograful nostru a greșit încadrarea. Ghiciți, după fragmentul care se vede, despre ce edificiu e vorba.

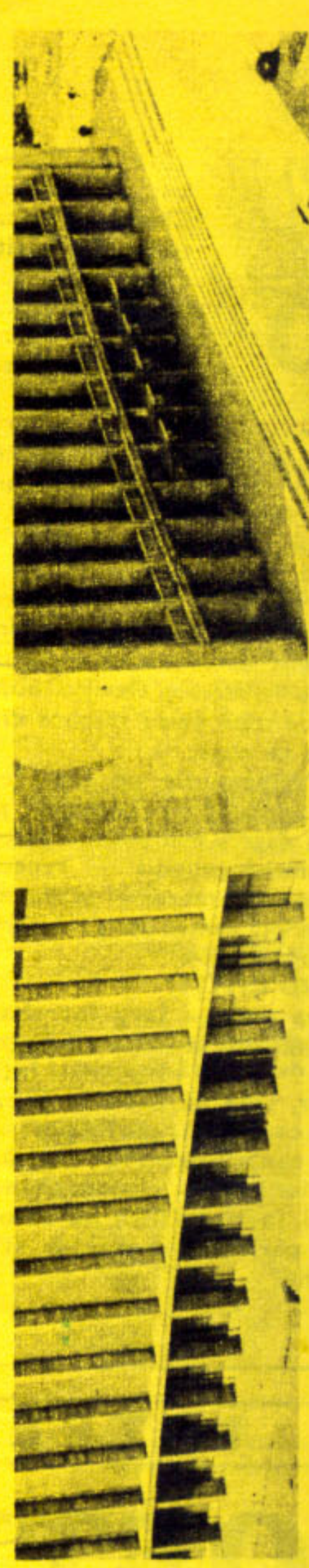

3. Care este cel mai lung pod din țara noastră? Care este lungimea lui exactă și cine l-a construit?

Atenție! **Tăiați acest cupon, completați-l cu răspunsurile la întrebări, apoi lipiți-l pe sectorul 7 din fișa de concurs (publicată în numărul 4 al revistei noastre).**

Răspuns nr. 1 — — — —

Răspuns nr. 2 — — — —

Răspuns nr. 3 — — — —

100 de copii au fost întrebați? Cînd citiți? Cum citiți? Ce citiți? 100 de copii ne-au răspuns...

Tuturor le mulțumim. Dar celor mai mulți le și cerem scuze. Spațiul restrîns nu ne permite să publicăm decît o mică parte din răspunsuri. Și toate ar fi meritat. Pentru că toate, într-un fel sau altul, ne ajută să repetăm un splendid adevăr: alături de **«a învăța»**, verbul **«a citi»** este cel care ne indică una dintre cele mai frecvente, mai statornice și mai pasionante activități ale elevilor noștri.

100 de copii ne-au răspuns **cînd, cum** și **ce** citesc.

Iată răspunsurile pe care le-am ales, rugîndu-vă să înțelegeți prin această alegere mai puțin o selecție pe criteriul calității — repetăm: **toate** merită interes — și mai mult o preferință pentru acele mărturisiri directe și concise.

3 ÎNTREBĂRI:

CÎND CITIȚI?

Ceva mai pe larg întrebarea ar suna așa: aveți un program zilnic de lectură sau citiți întîmplător, cînd vă cade în mînă o carte care vă atrage? Apoi: citiți și în timpul rezervat pregătirii lecțiilor? Citiți cîteodată noaptea și, îngrijorați că nu vă odihniți, părinții vin să vă stingă lumina?

● Citesc zilnic, chiar și duminica, minimum 50 de pagini. De vreun an și jumătate nu cred să fi trecut o zi fără să citesc. Uneori cînd cartea e pasionantă, citesc și în timpul în care, de obicei, îmi fac lecțiile. Nu citesc noaptea. **(Silviu Dărman, cl. a VIII-a).**

● Fișa mea de la biblioteca școlii și cea de la biblioteca «Liviu Rebreanu» pot adeveri că, în medie, citesc cam două, trei cărți pe săptămînă. Asta vine vreo sută de pagini pe zi. Sînt însă și zile cînd mă iau cu joaca și nu citesc. De multe ori citesc și noaptea. Dar nu în timpul școlii, ci în vacanță. Părinții mei nu se supără, nu-mi sting lumina. **(Elena Buceag, cl. a VIII-a).**

● Citesc atunci cînd văd o carte care mă atrage sau despre care aud că este interesantă, dar asta se întîmplă foarte des, așa că pot să spun că, deși întîmplător, citesc totuși zilnic. Da, mi se întîmplă ca să nu pot lăsa o carte din mînă și citesc și atunci cînd ar trebui să-mi fac lecțiile. La începutul lunii octombrie, toamna profesoară de istorie m-a prins citind în timpul orei. M-a mustrat, dar nu m-a pedepsit mai sever pentru că că i-am răspuns cinstit că «mor de curiozitate să aflu cum se sfîrșește cartea». Citeam palpitantul roman polițist «Zece negri mititei»... Desigur, nu voi mai călca altădată disciplina. Nu vă supărați că semnez cu inițiale. **(N.L., cl. a VIII-a).**

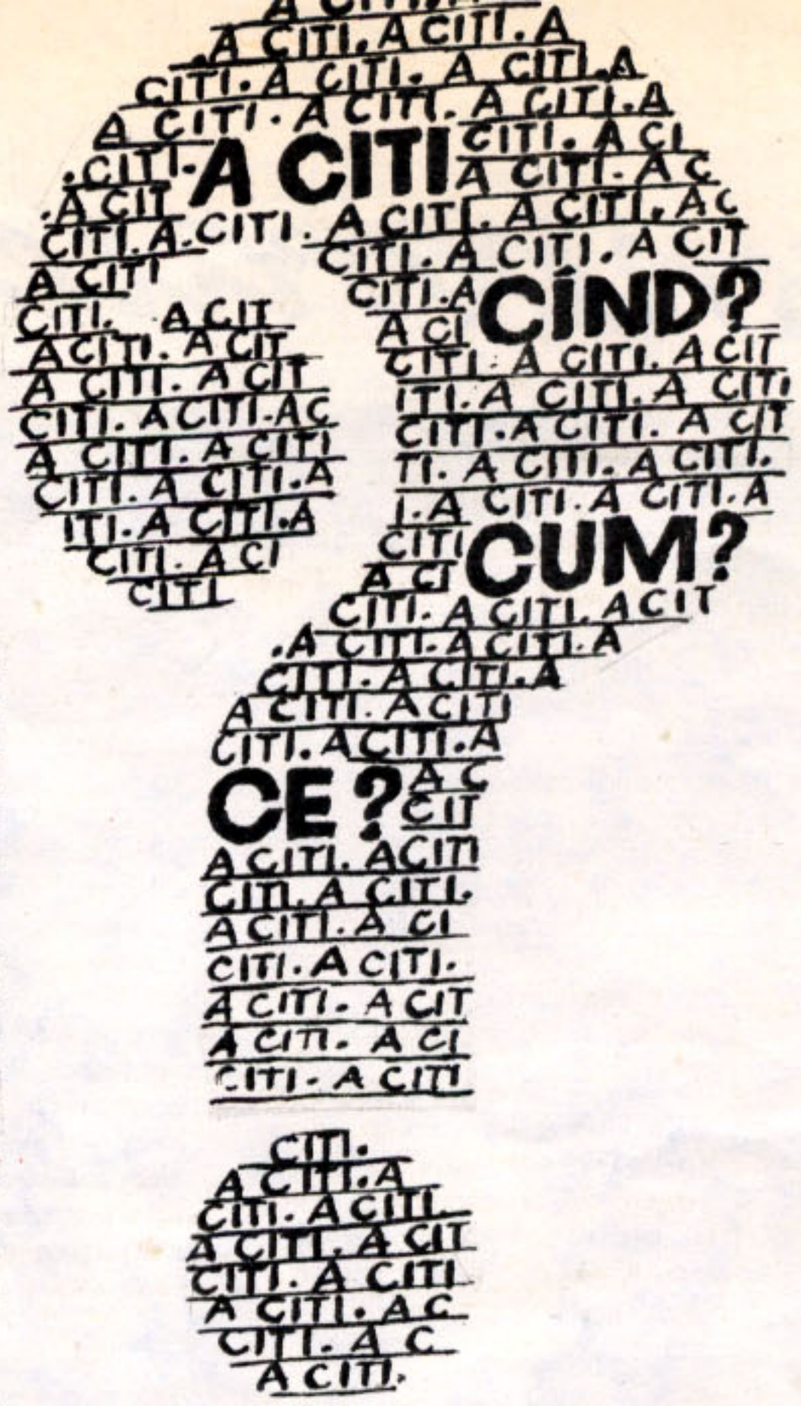

RĂSPUNSURI LA ANCHETA REDACȚIEI NOASTRE CONSEMNATE DE OCTAV PANCU-IAȘI

CUM CITIȚI?

Detaliată, această întrebare ar arăta astfel: citiți o carte în întregime, de la prima pînă la ultima pagină? Citiți prefețele? Săriți peste descrieri sau nu? Sînteți curioși să aflați mai devreme sfîrșitul cărții și vă uitați la ultima pagină sau nu?

● Respect cartea pe care o citesc. Asta înseamnă în primul rînd că o citesc în întregime, fără să sar nimic. Nici prefața. **(Matilda Săucan, cl. a VIII-a).**

● Mai sar cîteodată peste unele pagini fără acțiune. Bineînțeles, nu cînd sînt scrise de Sadoveanu... De altfel, așa mi se pare mie, în cărțile celor mai valoroși scriitori totul e plin de acțiune, pînă și descrierea care, la prima vedere, pare că ține desfășurarea subiectului pe loc. Nu citesc toate prefețele. Unele sînt prea lungi și prea încîlcite. **(Adela Săucan — sora geamănă a Matildei, n.n.)**

● Mi se întîmplă să întrerup pentru un timp lectura unei cărți, dar

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

— Hai, ia-o înainte, Max, spuse vînătorul, făcîndu-i semn cu țeava puștii să pornească. Apropo, Fredy, adăugă el, întorcînd capul spre bărbatul legat de salcie, cum ai ajuns aici?

— M-au adus doi băieți cu barca, răspunse Fredy, unul Scatiul și Babușcă, doi băieți din Pradina.

Vînătorul tresări.

— Și unde sînt?

— Au plecat, răspunse celălalt, strîmbîndu-se de durere.

— Ești sigur? întrebă încordat vînătorul. Pe unde au luat-o?

— Pe canalul Lișiței, gemu bărbatul legat de pom. Cred că acum sînt în pădure.

— Să mergem, Max, spuse vînătorul după o clipă de gîndire și atenție la păpurișurile de pe mal. S-ar putea ca cei doi diavoli să ne fi zărit și să se fi ascuns prin apropiere.

Ținînd revolverul pregătit, gata să tragă, bărbosul o porni pe lîngă mal, urmat de vînător. Spre norocul celor doi băieți, răufăcătorii își începuseră cercetările în altă direcție decît în aceea unde se aflau ei.

— Repede, Babușcă, șopti Scatiul, sărind în barcă. Trebuie să ajungem la Canalul Lișiței înaintea lor. Altfel o să ne dea și pe noi pradă țînțarilor.

Cei doi băieți înțeleseseră repede ceea ce bărbatul legat de pom nu pricepuse. Vînătorul îi pregătise o pedeapsă groaznică. Numai cei care cunosc bine Delta știu că o dată cu apusul soarelui, peste ape și stufărișuri, coboară o înserare stranie. Cînd ultimele flăcări ale amurgului se sting, în pădurile întunecate de sălcii, un zumzet prelung se ridică din adîncuri și deodată un nor negru, imens, tremurător se și înalță deasupra stufărișurilor pierdute în ceața înserării: ȚÎNȚARII! Vai de călătorul întîrziat, pe care noaptea l-a prins în Deltă! Înainte de a-și da seama despre ce este vorba, un vîrtej

negru se abate asupra lui, zumzăind, dansînd într-o horă îndracită. Înnebunit de înțepăturile veninoase ale țînțarilor, care ustură ca o urzică, călătorului imprudent nu-i rămîne altceva de făcut decît să-și sfîșie poalele cămășii și să le dea foc, învîrtind zdrențele fumegînde deasupra capului. Năucit de fum, vîrtejul negru se destramă, dispare în vălătucii de fum, în timp ce alte mii și mii de țînțari răsar zumzăind din stufărișuri și se năpustesc din nou asupra lui. Pe un om dezbrăcat la piele și legat însă, țînțarii îl devorează și îl umflă ca pe o butie într-o jumătate de oră. Acest lucru nu-l știa contrabandistul, pe care vînătorul îl legase de salcie.

Dar Scatiul și Babușcă cunoșteau aceasta foarte bine. Așa se și explică de ce în clipa aceasta vîsleau din răsputeri ca să ajungă la Canalul Lișiței. Acum mai aveau vreo treizeci-patruzeci de metri pînă la intrarea în stufăriș.

— Uite-i pe cei doi... intră în canal! strigă bărbosul, apărînd de undeva, pe malul Ostrovului, și arătînd cu mîna în care ținea revolverul, spre cei doi băieți care vîsleau de zor... Pesemne că au auzit tot. Dacă ne scapă, sîntem pierduți!

— Liniștește-te, Max, spuse vînătorul, punîndu-i ușor mîna pe braț. Cei doi diavoli nu pot să ne scape. Au o jumătate de oră de drum pînă la pădure și noi îi ajungem în cinci minute.

— Și dacă se ascund în stufăriș? întrebă bărbosul, unde dracu' să-i găsești în jungla asta?

— Ești un prost, Max, spuse vînătorul, privind cu un zîmbet ciudat barca care dispărea în canal, nu poți să ascunzi o barcă în stuf, fără să culci trestiile. Locul pe unde a intrat o barcă se vede de la o poștă, adăugă el, făcîndu-i un semn cu capul spre geamantan... Hai, ia valiza și să mergem. În cîteva minute am isprăvit cu ei.

Bărbosul ridică geamantanul și, însoțit de vînător, se îndreptă grăbit spre barcă, care se legăna ușor lîngă mal. Azvîrli geamantanul în ea, și-apoi sări la volan. Vînătorul îl urmă fără să se sinchisească de bărbatul pe care îl legase de copac.

În timpul acesta, cei doi băieți vîsleau din răsputeri pe Canalul Lișiței, pe fîșia îngustă de apă ce șerpuia printre pereții înalți și încremeniți de trestie.

Deodată, Scatiul se opri din vîslit și ascultă cîteva clipe cu urechile ciulite.

— Au pornit barca cu motor, spuse el într-un tîrziu. Vin după noi, auzi?

Babușcă ciuli și el urechile. Acum zumzetul motorului se auzea din ce în ce mai limpede, în văzduhul încremenit al canalului.

— Vin, spuse Babușcă, și tăcu. O să ne prindă ei cînd o face plopul mere și răchita micșunele, spuse dîrz Scatiul, ridicîndu-se în picioare. Hai, Babușcă, fă-le «urma vulpii»...

niciodată n-o las neterminată. Mă uit la sfîrșit, dar asta nu mă face ca să-mi placă un roman mai puțin. Citeodată găsesc prefețe foarte lungi, de 30—40 de pagini. Pe acelea nu le citesc, le frunzăresc numai; sînt nerăbdător să încep cartea. **(Simona Vîștea, cl. a VII-a).**

CE CITIȚI?

Întrebarea nu are nevoie de prea multe adăugiri. O singură precizare: ea se referă la cărțile de literatură preferate.

● Povestirile istorice. Romane despre bărbați viteji care au luptat pentru apărarea patriei noastre, pentru dreptate. **(Augustin Sihleanu, cl. a VII-a).**

● Cărțile de aventuri cum sînt «Cireșarii». **(Anca Dimitriu, cl. a VII-a).**

● Romane. **(Marius Decebal Cîrțu, cl. a VIII-a).**

● Poveștile, schițele vesele, romanele de aventuri **(Matilda Săucan, cl. a VIII-a).**

● Romanele. Cum sînt «O pînză în depărtare», «La Medeleni», «Străinul» **(Anca Săucan).**

● Povestirile științifico-fantastice. **(Elena Buceag).**

● Romanele cu multă acțiune. Citesc și în limbile franceză și germană. **(Voica Deheleanu, cl. a VIII-a).**

● Legendele, romanele de aventuri și versurile. Poeți preferați: Eminescu, Arghezi, Walt Wittman. **(Doina Chiriac, cl. a VII-a).**

● Autori preferați: Dickens, Gorki, Sadoveanu, Topîrceanu. **(Ada Stoica, cl. a VIII-a).**

● Citesc tot ce găsesc. Nu-mi plac cărțile triste. **(Sandu Raicu, cl. a VII-a).**

● La începutul anului tovarășul profesor de limba română ne-a dat o listă a cărților pe care trebuie să le citim, cărți de scriitori clasici români. Le-am citit pînă la 1 noiembrie pe toate. Am mai citit «Moromeții», «1001 de nopți», «Legendele Olimpului» etc. **(Paul Lădeanu, cl. a VIII-a).**

Mai consemnăm tot aici cîteva opinii prezentînd, prin spiritul lor critic, un interes special din partea scriitorilor, editorilor, librarilor: Aș vrea — dar nu găsesc — să citesc basme în care «a fost odată» să fie înlocuit cu azi. ● De ce se scriu atît de puține romane pentru copii? ● Multe cărți de versuri scrise special pentru noi sînt plicticoase. ● Aproape că nu există cărți cu piese de teatru pentru elevi. ● Cînd o carte se epuizează trebuie să treacă uneori ani și ani ca să apară ediția a doua.

Și alte cîteva mărturisiri notabile pentru sinceritatea lor:

● Prefer un film sau o emisiune la televizor, unei cărți. ● Citesc cam puțin, tata mă ceartă adesea pentru asta. ● Nu-mi plac decît cărțile de aventuri. ● Un roman gros mă... sperie.

Marele scriitor francez François Rabelais, **autorul lui «Gargantua» și «Pantagruel», a lăsat un testament scurt și cuprinzător:** «Nu am nici o avere. Am multe datorii. Restul las prietenilor». ✱

Pe cînd era încă un scriitor necunoscut, Jack London îi spuse o dată unui prieten:

— Astăzi am terminat partea cea mai grea a romanului meu.

— Ai găsit cumva ideea ultimului capitol? îl întrebă acesta.

— Nu, asta s-a întîmplat mai demult, dar azi am găsit în sfîrșit un editor care vrea să mi-l publice!

Babușcă sări și el în picioare și, scoțîndu-și cămașa, o azvîrli în barcă. Apoi, cu o săritură fantastică, își dădu drumul în apă după care, ieșind la suprafață, începu să culce trestiile, frîngîndu-le și dispăru undeva în inima stufului.

Duduitul bărcii cu motor se apropia.

— Grăbește-te, Babușcă, strigă Scatiul. Barca cu motor a intrat în canal. Se apropie.

Tocmai în clipa aceea Babușcă apăru cu părul căzut pe ochi, înotînd din stuf și se cățără cu iuțeala unei veverițe în barcă.

— Gata, să-i dăm drumul! strigă, în timp ce apa se scurgea șiroaie de pe el. O să ne caute acum mult și bine.

Abia dispărură cei doi băieți după un cot al canalului, cînd barca cu motor își făcu apariția, zburînd ca o săgeată deasupra nuferilor.

— Oprește, Max! urlă vînătorul, dînd cu ochii de trestiile culcate. Privește, cei doi diavoli s-au ascuns aici... Hei, voi ăia doi de-acolo, strigă apoi, cu o voce tunătoare, ridicînd pușca și îndreptînd-o spre trestii. Ieșiți afară din stuf, altfel trag!

Nimeni nu îi răspunse.

— Să intrăm după ei, își dădu părerea bărbosul, pornind barca și manevrînd-o. De bună voie nu or să iasă șobolanii ăia.

După cîteva clipe, duduind din greu și tremurînd din toate încheieturile, barca cu motor începu să înainteze încet, încet, printre trestii, pe urma lăsată de Babușcă, tocînd și sfîrtecînd cu elicea tot ce nimerea în cale. Și deodată se poticni.

— Urmele se opresc aici, spuse nedumerit vînătorul. Să știi că cei doi diavoli și-au bătut joc de noi...

— Cum adică? se miră bărbosul, încercînd să pornească motorul. Șobolanii nu sînt aici?

— Lasă vorba și dă barca înapoi! urlă vînătorul. N-ai minte nici cît o broască țestoasă...

În sfîrșit, motorul porni și, cu chiu, cu vai, bărbosul reuși să scoată barca în canal. Repede, după ei! îi porunci vînătorul, potrivind pușca pe geamul de plexiglas al bărcii. N-au putut să ajungă prea departe...

Bărbosul întoarse volanul alb, răsucind barca în loc și într-un vîrtej de spumă ea se năpusti în urmărirea celor doi băieți.

Abia dădură cotul cînd vînătorul întinse brațul înainte și strigă bucuros:

— Uite-i! Am pus mîna pe ei!

Într-adevăr, la o suta de pași, în fața bărcii cu motor, care înainta zburînd spre ei — Scatiul și Babușcă!

— Nici sfîntul duh, dacă ar coborî din cer, spuse vînătorul privind spre barca din fața lui, nu-i mai poate scăpa.

ÎNTRĂM ÎN

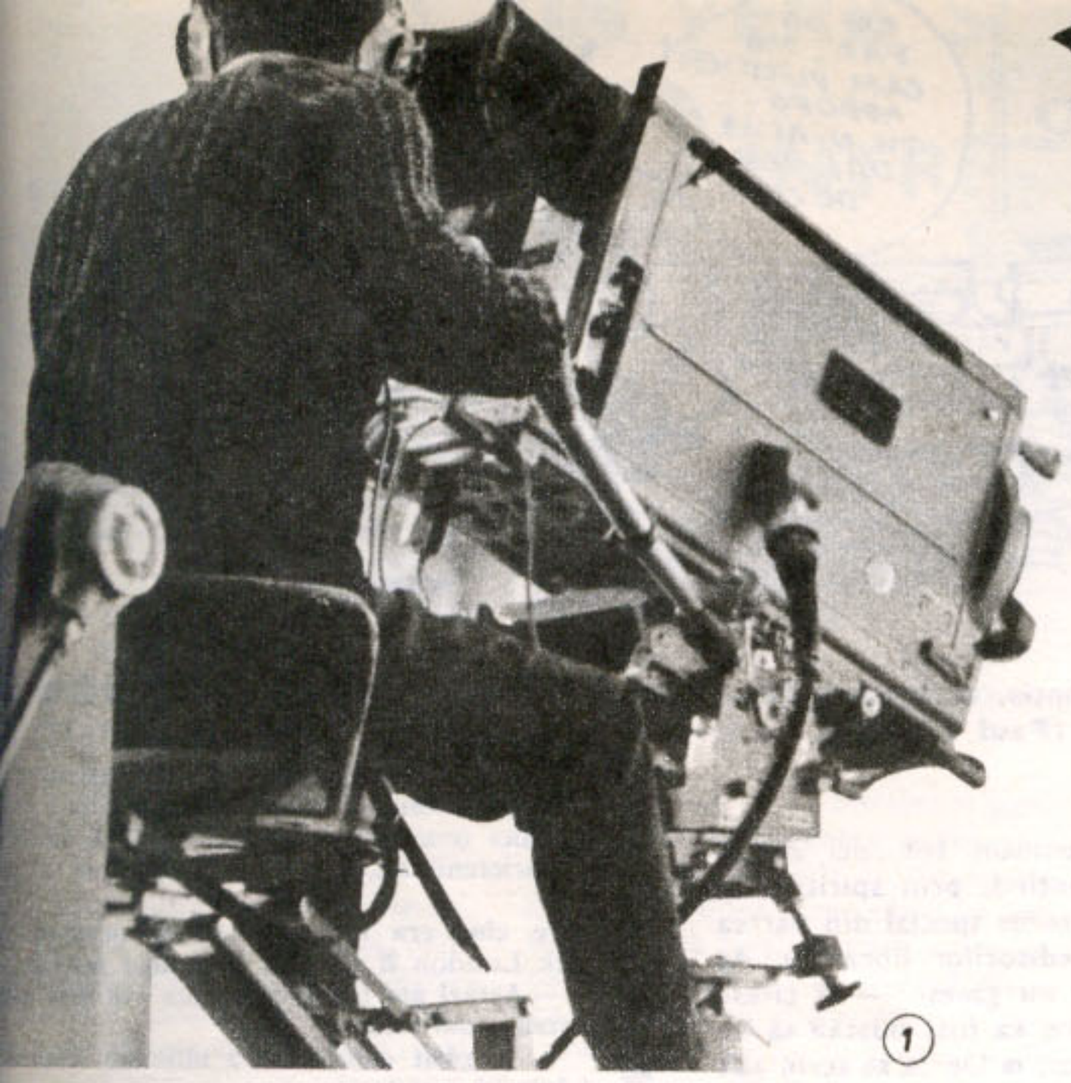

Răsună o voce metalică:
— Mai sînt cinci minute!
Grăbit, fiecare își ocupă locul dinainte stabilit.
— Încă patru minute!
Acul cronometrului își urmează imperturbabil cursul.
— Trei minute!
— Două minute!
— Un minut!
Ghirlandele de becuri revarsă o lumină orbitoare.
Se așterne o liniște plină de tensiune...

Unde ne aflăm? Pe un cosmodrom, la lansarea unei rachete? Pe aeroport, la încercarea unui nou tip de avion? Într-un laborator, asistînd la crearea unui aliaj nou?

Nu.

INTRĂM ÎN EMISIE!

O nouă emisiune de televiziune pornește pe calea undelor să pătrundă în casele milioanelor de telespectatori prin acele ferestruici miraculoase care ne-au devenit atît de familiare.

O nouă emisiune caută drumul spre inima telespectatorilor.

SÎNTEM ÎN EMISIE!

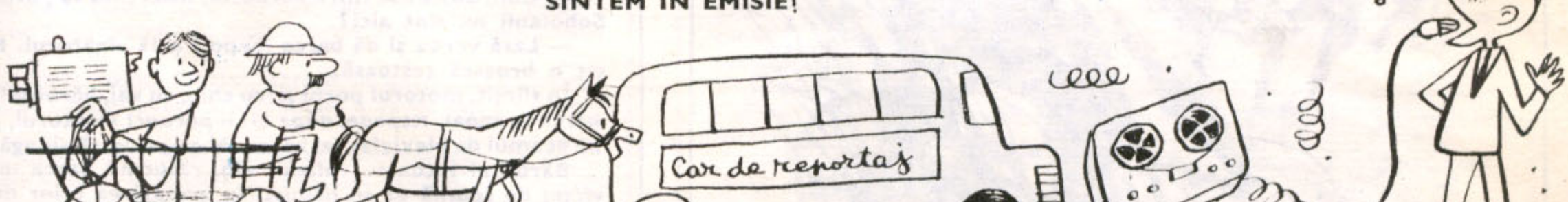

Ochilă călare... dar pe un leagăn, de reportaj. Ba se ridică, ba coboară. De fapt e operatorul, care ne dă imaginile cele mai interesante (foto 1). Aschiuță (ca și Daniela) nu mai au nevoie de altă recomandare (foto 2). O scenă dintr-o piesă cu elefanți din... pîslă! (foto 3). Nu-i ușor să prezinți emisiunile pentru copii cît mai atractiv. Crainică și elevă în același timp. În ambele ipostaze, eleva Cristina Ciolacu, de la Liceul nr. 24 ia numai note bune! (foto 4) Ultima fotografie, o anticipare: așa va arăta noul centru de televiziune.

EMISIE

de ERICA PETR

Nu ne aflăm pe o scenă de teatru. «Platoul», locul unde se desfășoară emisiunea, e o sală — mai mare sau mai mică — dar înzestrată — pentru un neinițiat, cu tot felul de ciudățenii.

Un om, așezat parcă într-un leagăn, ba se ridică, ba coboară. E operatorul care ne dă imaginile de sus, de ansamblu, desenul minunat al unui dans sau plutirea gingașă a unei balerine.

Altul se îngrijește ca «girafa» să-și aplece capul, ascultătoare, întotdeauna la locul potrivit. De fapt «girafa», e un microfon, pe o tijă lungă, asemănătoare ciudatului animal african.

cîntă sau dansează. Iar ceilalți care aminteam, operatori de imag electricieni, «sunetiști» și atîția ții, își văd tăcuți de treburile fără să scoată nici o vorbă, înțe du-se din ochi, prin semne ajutorul unor microfoane m și căști la urechi. Pentru că e nu poate fi tulburată. Nu să se audă nici o șoaptă, nic țiit, nici o tuse. Altfel crezare interpretului care plînge: — «Sînt singur, această insulă pustie... Ni ieri, cît văd cu ochii...» Și actorul e înconjurat de zeci de tehnicieni ai studioului!

3

Pe jos, șerpi încolăciți și desfășurați, cabluri de tot felul, de toate grosimile și cu cele mai diferite meniri.

Zeci de reflectoare sînt îndreptate spre cei care «sînt în emisie», cei care sînt văzuți în clipa aceea de mii sau milioane de oameni. Ei joacă.

Deodată însă, vedem un covor fermecat, o barcă sau un elicopter...

Ce s-a întîmplat?

La televiziune totul este posibil. Regizorul a apăsat pe un buton și a început să se proiecteze un film.

Filmul de televiziune e îngust, are doar 16 mm lățime — cam cît

din vîrful tenișilor rachete ase II, fin și elastic, dirija ea lui Iosefini, iar eu — nu hnstone în carne și oase. La noi, ca să n-avem vorbe!

pe gazon, în preajma propriei am, toți unsprezece, la finală. , profesorul Holteianu îmi face

ți se pare ciudat că Tănase II ă la matematică? mă ia el din

ama imediat că e ceva necurat la

htrebati tocmai pe mine? încerc

grosimea degetului mare, dar folosindu-l cu pricepere, îl poți face pe unul să fugă «mîncînd pămîntul», iar pe altul, plutind parcă în vid, poți realiza uriași și pitici, poți face ca cineva să apară și să dispară subit...

Iar în timp ce emisiunea se desfășoară, undeva, într-o încăpere, un tînăr actor devine în cîteva clipe un bătrîn lup de mare, bărbos și cu părul coliliu. Înseamnă că aici e peruchieria. Vrei păr lung sau scurt, bucle blonde sau brune? Chiar și chel poți deveni cu ușurință, fără să te razi în cap.

Alături, la machiaj, i se pun nas lung Babei Cloanța și pistrui interpretului lui Tom Sawyer.

În ateliere se construiesc deodată blocuri moderne și cetăți medievale — pentru decoruri, se înțelege—din scînduri, pînză și materiale plastice, se aleg din mii și mii de obiecte cele necesare unei emisiuni, se potrivesc costumele...

E un labirint întreg, un labirint prin care trece fiecare emisiune pînă cînd, în sfîrșit, după zile, săptămîni de repetiții, ea e gata să-și ia zborul pe căile eterului...

Și atunci, sosește clipa cînd răsună vocea metalică a megafonului:

INTRĂM ÎN EMISIE!

Fotografii GR. PREPELIȚĂ

CÎTE ZILE DE NAȘTERE ARE TELEVIZIUNEA ?

Cînd va voi să-și serbeze data nașterii, televiziunea se va găsi în încurcătură: să se orienteze după momentul elaborării, în 1880, a principiului ei de bază? Nu este simplu, deoarece doi au fost inventatorii care, fără să știe unul de altul, l-au imaginat: M. Leblanc și P.I. Bahmetiev.

Să ia în considerație data primei transmisii de televiziune, efectuată în 1926 de John Logie Baird? Acesta a utilizat însă mijloace electro-mecanice, diferite de cele aflate astăzi în uz.

Dacă ar fi să se orienteze după realizarea sistemului actual, care folosește mijloace electronice, zilele de naștere ale televiziunii ar fi totuși două, căci două feluri de aparate sînt necesare oricărei transmisii de acest fel: cel pentru captarea și cel pentru redarea imaginii. Iar ele au fost realizate la date diferite și în ordine inversă: după ce B.L. Rozing propusese încă în 1907, pentru reproducerea imaginii, folosirea tubului catodic, abia în 1931 V.K. Zworykin construiește iconoscopul, prima verigă a ciclului televiziunii.

Poate ar fi mai simplu să se aniverseze prima emisiune a televiziunii în culori? Sau întîia transmisie prin intermediul unui satelit artificial al Pămîntului, înfăptuită în 1962?

Voi ce părere aveți? Hotărîți-vă repede, altfel va intra în concurs și data, aflată deocamdată în viitor, a primei emisiuni de televiziune în relief.

4

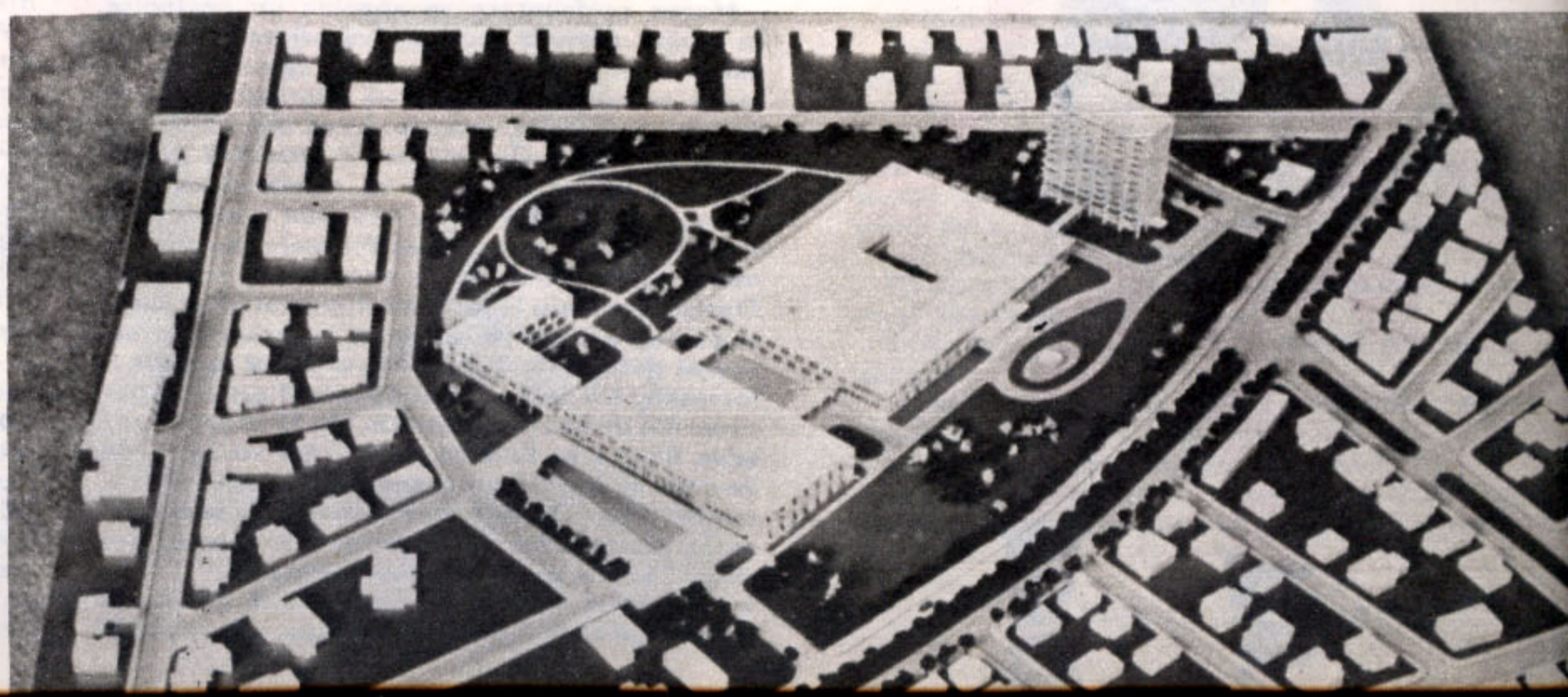

UN meci memorabil

POVESTIRE DE MANOLE AUNEANU

ÎN

șasea, am cam tras rivința notelor. Asta minarea din cam- tru că timp de ractic, fără atac. ,25, ba 6,33, Manafu, Tănase II și Opri- ept de joc. Norocul ifinale sorții ne-au nul. Echipa clasei a rtă cu o fată, Danie- ției normale, adică am fi plîns de milă. ce s-a întîmplat atunci nia. Daniela asta era altfel! — de 1,60 metri de 60 de kilograme, mi și, colac peste pupă- ori mă apropiam de esthemă! um suna porecla ma silabă pocnea nanța lugubră a otul să se încheie . Cînd o auzeam negru înaintea uelul cu prăpădi-

Răsună o v
— Mai sînt
Grăbit, fie
— Încă p
Acul cro
— Trei m
— Două
— Un mi
Ghirlandele
Se așterne o
Unde ne află
încercarea unui
nou?
Nu.
INTRĂM ÎN
O nouă emisiu
milioanelor de tele
atît de familiare.
O nouă emisi

tul de Florin, un stoper deșirat și subțire, ca o scară de incendiu. Altminteri, eram un adevărat Johnstone, vă jur!

Cu zece minute înainte de sfîrșitul meciului, la scorul de 0—0, am beneficiat de un penalti. În loc să culeagă mingea de la picioarele lui Popanică, lucru care ar fi fost la îndemîna oricărui portar, Daniela s-a repezit și i-a pus piedică, lățindu-l ca pe o broască. Inițial, toată lumea a căzut de acord că ciocnirea a fost involuntară, însă Daniela a protestat cu vehemență, recunoscînd că l-a «cosit» pe Popanică intenționat, ca să-l învețe minte, să nu mai facă ca gîsca cînd trece pe lîngă ea.

— Cine execută penaltiul? a întrebat, pe jumătate leșinat, Popanică, simțind că se apropie clipa cînd va marca primul gol din viața lui.

— Sava Toporaș, el e specialistul! au strigat, de pe margine, băieții, făcîndu-l pe Popanică să leșine încă o dată, de ciudă.

Am luat mingea și am așezat-o la punctul de pedeapsă. Tocmai mă pregăteam să șutez, cînd o aud pe Daniela:

— Flohine, stai în fasa lui Pionessă!

Cum să nu te scoată din sărite un om care nici nu știe măcar regula unui penalti? Mă rog, acum chestiunea e consumată. Unii spun că am tras ca o mămăligă, din moment ce pînă și una ca Daniela a fost în stare să devieze mingea în corner. Adevărul e că ea n-a atins balonul, eu am tras pe lîngă bară, intenționat. S-o fi văzut cum se uita la mine, năucă, ba chiar înfricoșată, ca și cum ar fi urmat să țină loc de țintă mobilă la tir; ați fi procedat la fel? Pînă la urmă, am reușit, totuși, să ne calificăm, datorită autogolului lui Florin, urmînd să jucăm în semifinale cu clasa a VII-a C, care realizase performanța de a elimina din competiție marea favorită, echipa clasei a VIII-a A, cu trei pitici de la «Progresul» în formație, jucători antrenați de celebrul Ozon!

Marea confruntare se apropia pe negîndite. În tabăra adversă începură cu asiduitate antrenamentele. «Zebrele» — li se spunea așa din cauza tricourilor vărgate — exersau fel de fel de scheme tactice, erau în vervă deosebită. Cel puțin așa susțineau cei care îi văzuseră jucînd; cică marcau niște goluri că rămîneai cu gura căscată! Pe de altă parte, vedetele echipei noastre, «Bufnițele de pe calea Plevnei» (nu mai țin minte la ce făcea aluzie porecla: la mutra lui Oprișenescu, sau la jocul inteligent al băieților?), se puseseră și ele pe picioare, în sensul că aveau numai note peste 7, reluîndu-și astfel locurile în formație. Cu excepția lui Tănase II care «împușcase» doi de 4 la matematică. Un 10 în teză l-ar fi adus, firește, pe linia de plutire, dar vorba aceea: de unde nu-i, nici Dumnezeu nu dă! Dacă în materie de fotbal Tănase II era pe drept cuvînt un as, la matematică se descurca cam cum se descurca Daniela ca portar, poate și mai rău! Totuși, a renunța la aportul lui, însemna să intrăm pe teren ca o turmă de oi fără dulău. Vă închipuiți

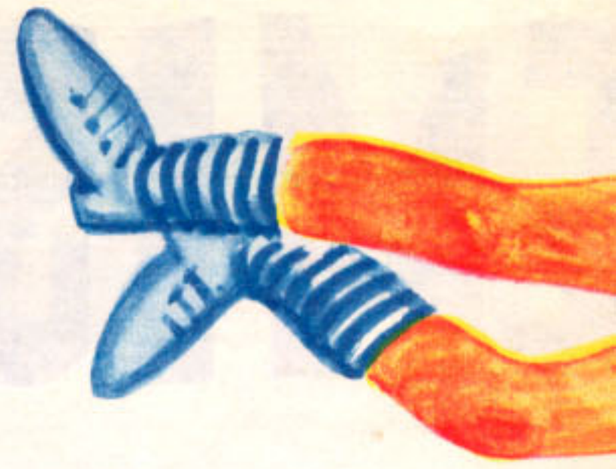

ce s-ar fi întîmplat: «Zebrele» ar fi tăbărît ime diat asupra noastră, ca lupii, și ne-ar fi făcut zo cît ai zice pește.

— Ce-ar fi dacă Tănase II ar lua 10 la matema tică? a sugerat fariseul de Popanică, lansînd idee care ni s-a părut atunci echivalentă cu at rizarea lui «Venus»-4» pe Luceafărul emine cian.

— Cum?!

— Cu ajutorul lui Moleculă!

Așa cum în fiecare clasă există cîte un mat matician, aveam și noi unul, pe Corcodel, z Moleculă, un tip cam în genul Danielei ca volu dar blînd și ascultător ca un elefant domestici Moleculă ăsta se pripășise la noi pe la început anului, venind, pare-mi-se, din Pantelimon locuia pe Virgiliu, într-o casă moștenită de ta că-su de la o străbunică. A acceptat propunere lui Popanică, naiv și entuziast, cum sînt to matematicienii pur sînge.

Am dat teza într-o marți. Se spune că marțe sînt trei ceasuri rele, dar nu pentru Molecul Generos, acesta a făcut mai întîi subiectele l Tănase II, expediindu-le prin «poștă». Vîrful atac al «bufnițelor» le-a copiat imediat, cu abil tatea-i cunoscută (la de-alde astea nu-l întrece nimeni!) și iată-ne, în sfîrșit, răsuflînd ușurat Distinsa doamnă Pitagora ne-a adus tezele preziua meciului. Conform obiceiului, a explica fiecăruia unde și de ce a greșit (exceptîndu- bineînțeles, pe bravul Moleculă), iar cînd a aju la Tănase II a exclamat cu gravitatea celui ca vede pentru prima oară Capela Sixtină din Roma «După teza de astăzi, am impresia că ți-a ven mintea la cap. Mă bucur pentru dumneata, Tă nase II, ai nota 10!» Zarurile fuseseră aruncate «Zebrele» nu mai aveau nici un motiv să jubileze

Duminică dimineața. Pe terenul din curte școlii, trei sute de suflete zbuciumate, șase sut de ochi nerăbdători, așteptau cu emoție drama tica încleștare dintre «Zebrele» vișinii (își schim

baseră pînă și dungile de la tricouri!» și «Bufnițele» albastre, ambele echipe în formație completă. Antrenorul nostru, profesorul Holteianu aruncă în luptă următoarea linie de atac: Oprișenescu, Manafu, Tănase II și subsemnatul. Ce-a fost acolo, e greu de descris. Dacă ați văzut cumva la televizor meciul Anglia — Restul lumii, atunci e clar, nu trebuie să vă spun prea multe. Oaidă alerga ca un cangur, Pele bubuia poarta «Zebrelor», lansînd din vîrful tenișilor rachete intercontinentale, Tănase II, fin și elastic, dirija mingile cu dexteritatea lui Iosefini, iar eu — nu mă laud! — eram Johnstone în carne și oase. La pauză, 2—0 pentru noi, ca să n-avem vorbe!

Stăteam lungiți pe gazon, în preajma propriei porți, și ne gîndeam, toți unsprezece, la finală. La un moment dat, profesorul Holteianu îmi face semn să vin deoparte.

— Toporaș, nu ți se pare ciudat că Tănase II a luat 10 în teză la matematică? mă ia el din scurt.

Mi-am dat seama imediat că e ceva necurat la mijloc.

— De ce mă întrebați tocmai pe mine? încerc să o fac pe naivul.

— Pentru că stai cu el în bancă și ai putut să observi!

Zbate-te, Pioneză, luptă să mai cîștigi ce se mai poate cîștiga:

— În general, sînt foarte concentrat la teze...

— Mi s-a spus că teza lui Tănase II a fost făcută de elevul Corcodel!

Cred că în clipa aceea arătam ca un maratonist cu 42 de kilometri în picioare, sau, ca să respectăm adevărul, ca o lămîie stoarsă. Am continuat s-o fac pe neștiutorul, dar, privind într-o parte, piezîș, peste cine bănuiți că dau cu ochii? Peste Popanică! Mă spiona, nenorocitul!

— E o calomnie! am strigat mai mult de indignare, decît de frică.

— Bine — conchide profesorul —, după meci, mergem în cancelarie și dacă Tănase II va face exercițiile din teză fără greșeală, cel care m-a informat își va primi pedeapsa.

— N-ar fi exclus ca Tănase II să fi uitat... am îngînat, convins că o să ajungem în finală cînd ne-om vedea ceafa.

— Dacă a uitat, veți pierde meciul cu 3—0, considerînd că l-ați folosit ilegal pe Tănase II.

Am relatat băieților discuția avută cu profesorul. Tănase II a mormăit nu știu ce, spunea că e cel mai bun prilej să-i mănînce coliva lui Popanică, sau ceva asemănător. Apoi, așa tam-nesam, a spus să continuăm jocul fără el. L-am continuat, dar ne pierise tot cheful. Oprișenescu începu să acuze dureri la splină, Manafu trimitea pasele la întîmplare, parcă avea orbul găinilor, iar eu, eu nu mai eram nici pe departe Johnstone. În cel mai fericit caz, puteam fi comparat, eventual, cu Crăiniceanu. Dezastrul n-a întîrziat să se arate. «Zebrele» au prins curaj, s-au repezit asupra noastră și în scurt timp au egalat scorul. Oprișenescu a fost schimbat cu Popanică. Visul lui, să joace în semifinale! Firește, nu l-a luat nimeni în seamă, deși, trebuie să recunosc, a avut o acțiune încheiată cu o «bară» de toată frumusețea.

După ce am mai încasat două goluri stupide, galeria noastră s-a enervat. Pînă și Moleculă și-a ieșit din fire:

— Ce naiba faceți, mă, momîilor?!

Strigătul lui plin de reproșuri a fost pentru noi ca un duș rece. Eu și Manafu am renăscut din propria-ne cenușă. O demarare rapidă pe extremă, o pasă la întîlnire și ghiuleaua țîșnită din tenisul lui Pele a scuturat plasa. 4—3 pentru ei și cu asta, basta!

După meci, Tănase II l-a întrebat pe profesorul Holteianu:

— Mergem în cancelarie?

— Din moment ce ați fost eliminați — a răspuns acesta sincer afectat — nu mai e cazul.

— Ba e! a insistat rănită în amorul propriu celebra «bufniță» albastră.

A scos din buzunar o hîrtie și un creion, s-a așezat pe iarbă și, în numai zece minute, a scris toată teza. Apoi a înmînat-o profesorului:

— Poftiți, controlați!

Tîrziu, cînd pe gazon nu mai rămăsesem decît eu și Tănase II, l-am întrebat:

— Ai învățat exercițiile în timpul reprizei a doua?

— Nu, mi-au rămas în minte de cînd le-am copiat după hîrtia lui Moleculă.

— Atunci, de ce ai părăsit terenul?

— E mai cinstit așa... Principalul e că sîntem mai buni decît «Zebrele». Lasă, ne luăm revanșa altă dată...

Ilustrații de Gh. MĂRINESCU

PASIUNEA SE CALCULEAZĂ ÎN ANI

de **DOREL DORIAN**

Există o vîrstă cînd aproape toți viitorii savanți de anticipat prestigiu mondial, cu mult înainte chiar de a-și fi ales cu precizie domeniul în care vor excela, se ocupă de unele operații, hai să le spunem «statistice»: Cîți ani avea, bunăoară, Henri Coandă în 1905, cînd realiza macheta avionului-rachetă; cîți ani avea Gogu Constantinescu cînd punea bazele sonicității; și, după ce epuizează un lung șir de nume celebre de pe toate meridianele, după ce scad de fiecare dată din anul primelor realizări anul nașterii celui în cauză, răsuflă ușurați: «Mai avem timp...»

Nu, dacă vi se pare că mai aveți timp, atunci, cu siguranță, nu mai aveți... Pentru că, sincer vorbind: faptul că Henri Coandă nu împlinise încă 20 de ani atunci cînd imagina primul avion-rachetă poate fi într-adevăr stimulator... Decisivă e, însă, cealaltă latură a curiozității științifice: cea care vă cheamă (dacă vă cheamă) spre înțelegerea fenomenului, a «mecanismului» fiecărei descoperiri și a tot ceea ce, acumulînd, poate constitui pentru viitorul cercetător *rampa sa de lansare.*

Dar ce înseamnă «viitor cercetător», «viitor savant», «viitor om de știință»? Există vreun aparat sau vreo probă de laborator în stare să-ți stabilească, fără dubiu, vocația?

Fără îndoială, nu... Viitorii cercetători se recrutează *strict* din rîndul acelora care nu au nevoie de amintitul aparat: care știu ce vor (asta la început), știu ce pot (mai tîrziu) și știu ce știu sau ce nu știu... (de obicei, foarte tîrziu).

Și pentru că rîndurile acestea nu-și propun să vă descurajeze, dimpotrivă:

În anul 1963, un număr de trei tineri cercetători — *Victor Sahini*, *Ioan Ursu*, *Vasile Mihai Popov* — erau, printre alții, aleși membri corespondenți ai Academiei. Unii dintre ei abia trecuseră de 30 de ani, alții se apropiau poate de 35, dar nici unul nu avea în acel moment *mai puțin de 10—15 ani în profesie, în specialitate, în domeniul* în care avusese nevoie, încă o dată, de 10—15 ani ca să se afirme.

Victor Sahini își începuse activitatea științifică propriu-zisă încă în anul 1949, de pe băncile facultății. Dar pregătirea — pregătirea reală, temeinică — o începuse de bună seamă înainte, din ultimele clase ale liceului. La 35 de ani, cînd lucrările sale din domeniul spectroscopiei moleculare erau deja cunoscute și apreciate în Franța, Anglia, S.U.A., U.R.S.S., Canada, Japonia, Iugoslavia, Ungaria, India (cînd obținuse titlul de membru corespondent al Societății de chimie din Anglia) tînărul Sahini era un «vechi» chimist, cu un stagiu de aproape două decenii...

Fizicianul *Ioan Ursu*, ca și Victor Sahini, consideră ca un moment esențial, de început, pentru întreaga sa activitate *momentul autodescoperirii:* «Hotărîrea mea a fost luată încă de pe vremea cînd, împreună cu alți colegi, dezbăteam, uneori pînă la ore tîrzii, probleme interesante pentru «Gazeta de matematică și fizică» sau trăiam emoțiile pătrunderii în lumea experiențelor de laborator...»

Cum să explicăm unui ne-fizician importanța unor studii privind «fenomenul rezonanței electronice de spin la diferite sisteme semiconductoare, precum și comportarea unor ioni paramagnetici...»? Și nu e evidentă, oare, importanța și semnificația lor cînd, la numai un an sau doi de la alegerea sa ca membru corespondent al Academiei, Ioan Ursu este ales membru al Societății americane de fizică și chimie și al Societății internaționale de fizică «Ampère» de la Geneva?

Și în loc de încheiere: aminteam la începutul acestor însemnări numele inginerului *Vasile Mihai Popov*, cercetător la Institutul de energetică al Academiei, specialist de prestigiu în problemele sistemelor cu optimizare automată. Traduse în diferite limbi, lucrările sale se bucură de cea mai înaltă apreciere.

Veșnic ocupat (negăsindu-și timp să vorbească nicicînd, nimănui, despre el), Vasile Mihai Popov trăiește, în cel mai bun sens al cuvîntului, numai *în* și *pentru* munca sa, fiecare studiu încheiat însemnînd doar o treaptă pentru următorul...

Nu, nu există aparate și nici probe de laborator în stare să indice, celui care n-o știe pentru că n-o are, vocația... După cum nu există nici dificultăți și obstacole de netrecut pentru cel care vrea, cu adevărat, să se realizeze, conștient de vocația și de puterea sa de concentrare, de dorința de auto-depășire; de chemarea sa reală spre a deveni un cercetător (și cît de bun, va hotărî, în timp, tot el însuși)!

*

Coandă nu împlinise 20 de ani atunci cînd imaginase macheta primului avion-reactor... Semnificativ însă și decisiv este faptul că la 80 trecuți n-a încetat încă să schițeze proiecte și cu aceeași tenacitate — demonstrată pe parcursul unei întregi vieți — să și le realizeze.

E ceea ce au înțeles, în egală măsură, Sahini, Ursu, Popov și sînt sigur, mulți dintre voi.

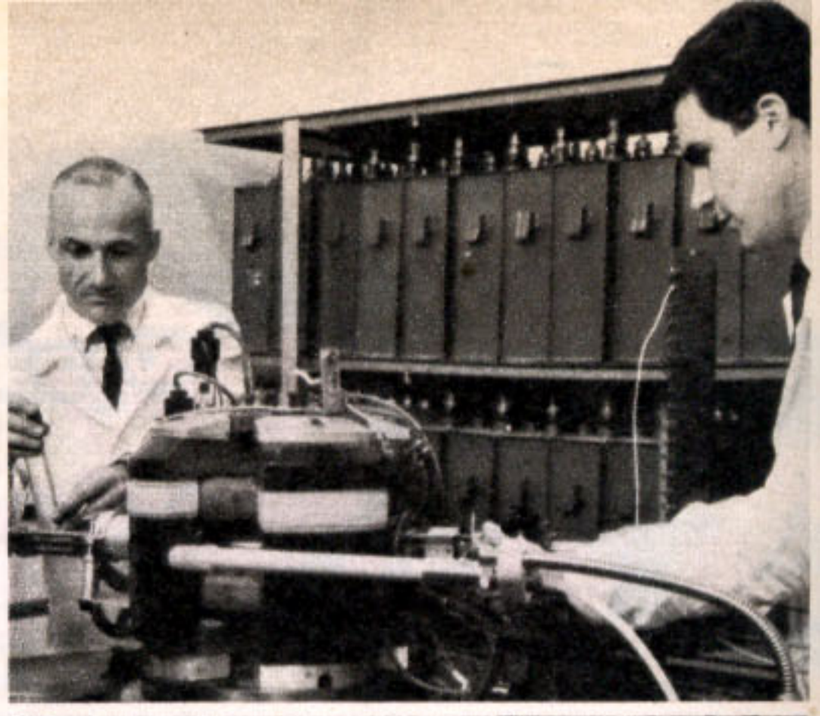

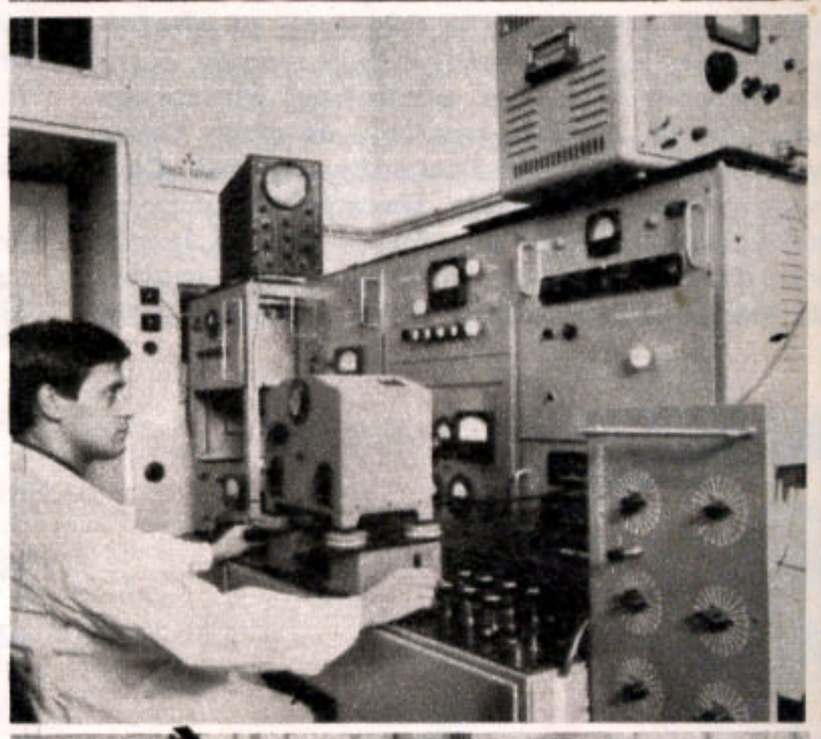

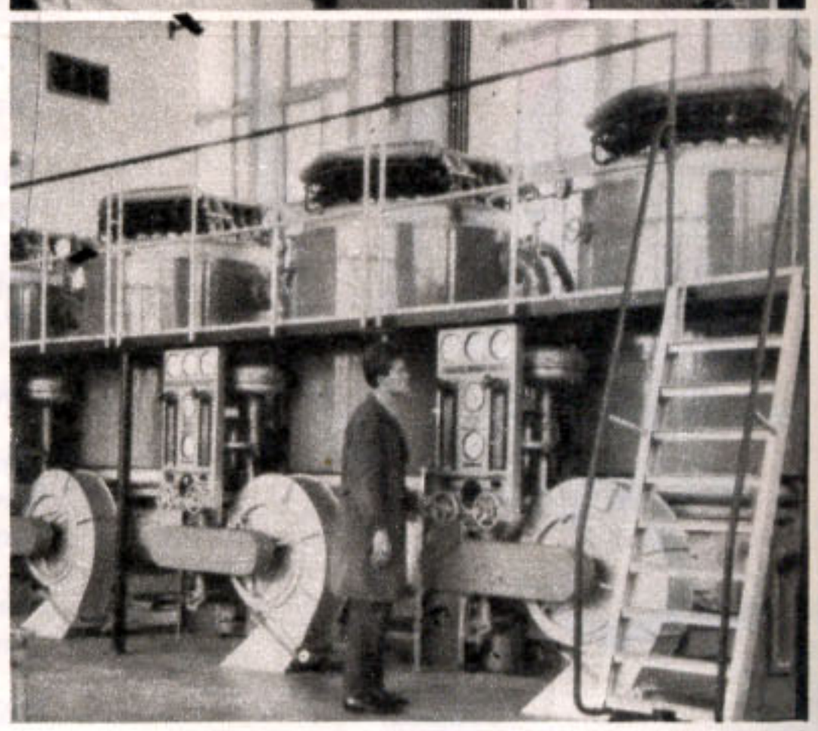

TREI IMAGINI DIN CASA ATOMULUI

De pe frontul bătăliei pentru cucerirea tainelor atomului ni se comunică:

„Ostilitățile" continuă. La Institutul de fizică atomică, mijloacelor de luptă folosite în vederea studierii tot mai profunde a structurii și proprietăților particulelor elementare li s-au adăugat în anul acesta betatronul de 8 MeV (1) și spectrometrul B magnetic de mare putere (2). În Casa atomului nici radiațiile nu se irosesc în gol. Centrala termică a institutului folosește cazanul de înalt randament Gama-2, superior confraților săi de pretutindeni (3).

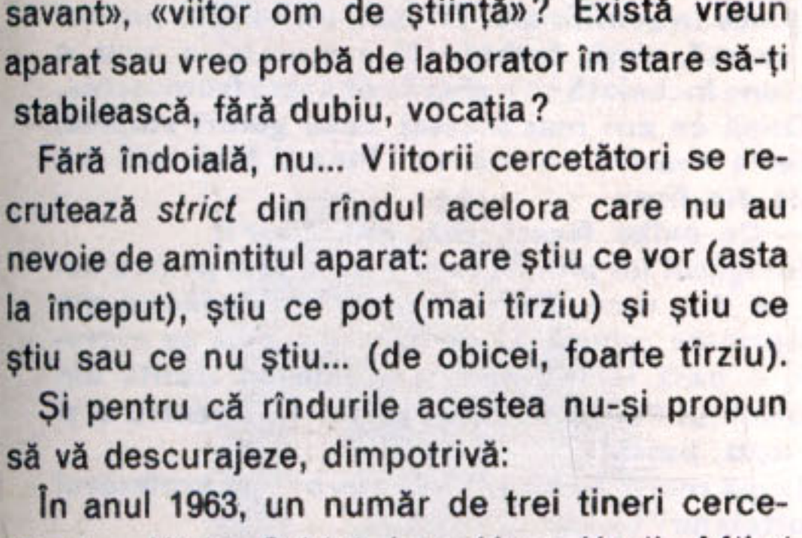

COPII LA EI ACASĂ

În timp ce scriam aceste rînduri, un ghiduș mi-a șoptit la ureche:

— Ce-ar fi să părăsim coala albă de hîrtie, și mai bine să-i vizităm pe copii la ei acasă... E mai interesant...

Astfel am pornit la drum.

„AMINTIREA TA"

...Întîmplarea a făcut ca prima noastră vizită în capitala Japoniei, Tokio, să aibă loc la școala primară din cartierul Okiay. Mai mulți copii, după ce s-au gîndit ce anume să ne povestească despre ei, ne-au luat de mînă misterioși și, parcurgînd împreună un culoar lung și sinuos, ne-au dus în fața unei uși marcate de o plăcuță: «Amintirea ta». Am pătruns în sala în care toți pereții erau împodobiți cu desene de copii. N-am înțeles imediat despre ce era vorba. După ce am privit mai atent micile portrete lucrate pe plăcuțe de lemn, am tresărit, recunoscînd chiar chipurile însoțitorilor noștri. Astfel am aflat că în multe școli japoneze, de zeci de ani s-a păstrat și transmis obiceiul ca școlarii să lucreze luni și chiar ani de zile la propriul portret pe care să-l ofere școlii, la absolvire. În școala din Okiay, îi poți cunoaște pe toți copiii care au învățat aici încă în urmă cu 60 de ani.

ȘCOLARII DIN JUNGLĂ

...De astă dată străbatem jungla sălbatică. Guineea portugheză. Cîteva liane încinse la mijloc, în chip de fustiță, reprezintă întregul costum școlăresc. Numai că pe aci nu există școli sau clase cu bănci, cu catedre, cu tibișir. Și totuși, știința de carte înaintează. Copacii cei groși, seculari, sînt decojiți, iar pe suprafețele netede, mustinde, profesorii scrijelesc cu o rădăcină tare literele alfabetului. Crearea unor astfel de «școli» a permis ca în regiunea nordică a Guineei portugheze — unde trăiesc luptătorii împotriva colonialiștilor — într-un termen scurt, peste 20 000 de copii să învețe carte.

DE-A... NUMELE ȘI PRONUMELE

...Nu departe de renumitul Corn de Aur din inima Istambulului se află cartierul Eyup, unde de curînd a fost inaugurată o școală modernă. Iată-i pe copii, în recreație. Ca pretutindeni, în aceste minute ei se joacă. De-a ce? Pe o bancă din curte, așezați în rînd, mai mulți școlari declină numele străvechi ale părinților lor, un gen de porecle: «Ibrahim de la capătul grădinii» este vechiul nume pe care l-a purtat tatăl copilului care astăzi se numește Ibrahim Cevdet. Iată și alte porecle: «Osman cel cu părul alb pe o parte», «Ali de pe strada îngustată lîngă pod», «Croitorul de haine cu nasturi sclipitori»... Începînd din anul 1923, o dată cu reforma numelor, turcii și-au ales nume de familie și pronume, ca pretutindeni. Jocul copiilor încearcă să reamintească vechi ocupații și obiceiuri ale părinților și care erau consemnate în mod original în porecle.

C. ROMAN

«PORTRET» de Mihalache Andrei, cl. a IV-a A. Liceul nr. 24, București

●

În fața unui panou cu autoportrete, obișnuit în școlile japoneze.

●

Cu ochii vii, plini de interes, acești copii africani urmăresc explicațiile profesorului.

●

Se notează adrese, se face un ultim schimb de ilustrate. Într-o tabără internațională se leagă prietenii de neuitat între copiii din multe țări.

●

Grămoșteanu șutează imparabil: 1—0.

Cu tot plonjonul său, Stefanov nu mai poate face nimic: 2—0.

O amintire pentru toți (echipa constănțeană în echipament alb, colegii bulgari — în tricouri cu dungi)

PRIMII MECI PRIMA VICTORIE

15 noiembrie, seara. Stadionul «1 Mai» din Constanța, inundat de lumina puternică a reflectoarelor, plin pînă la refuz, întîmpină cu aplauze frenetice intrarea pe teren a celor două echipe de fotbal pionierești: selecționata orașului Constanța și selecționata orașului Tolbuhin (R.P. Bulgaria).

Încă din primele minute tribunele se încălzesc aplaudînd la scenă deschisă jocul frumos, cu pase lungi, cu stopuri precise. Urmăream jocul alături de Iancu, Uțu, și Calo de la «Farul». Ii vedeam cum trăiesc meciul alături de micii fotbaliști de pe teren.

— Ce părere aveți?

— Întrec toate așteptările. N-aș fi crezut că micii fotbaliști pot poseda o asemenea tehnică. Și apoi e impresionant (mai ales pentru noi fotbaliștii) cum își păstrează fiecare locul, cum își marchează adversarul. Dar să urmărim această fază...

Eram în minutul 5 cînd Oancea se apropie de careul de 16 m al oaspeților, trecînd subtil de doi apărători, și trimițînd cu precizie mingea lui Grămoșteanu care, bine plasat, șutează puternic în colțul de jos al porții: 1—0. Tinerii fotbaliști bulgari, derutați de acest gol primit, caută să pună stăpînire pe joc. Constănțenii însă, încurajați de cei peste 20 000 de spectatori sînt în mare vervă. Domină autoritar, asaltînd neîncetat poarta apărată de Stefanov. În minutul 20, același Grămoșteanu trimite mingea în plasă ridicînd scorul la 2—0. Obosiți de efortul făcut, în cea de-a doua repriză se joacă mai mult pe centrul terenului. Constănțenii ajung însă de cîteva ori pînă la poarta lui Stefanov, ba mai mult, în minutul 42 Marian pierde ocazia de-a ridica scorul trimițînd mingea de la 2 m peste poartă.

Meciul s-a terminat cu scorul de 2—0 în favoarea selecționatei pionierilor din Constanța. În primăvară se va disputa cel de-al doilea meci în orașul Tolbuhin, iar pionierii din țara prietenă speră să-și ia atunci revanșa. Să vedem însă dacă se vor lăsa constănțenii!

Iată cele două echipe.

Selectionata pionierilor din orașul Tolbuhin:
Stefanov, Ivanov, Anghelov, Stefanov II, Nicolov, Dimitrov, Aliev, Peciev, Trifonov, Velev, Todorov.

Selecționata pionierilor din orașul Constanța:
Corendea, Ciurea, Bobe, Spau, Somu, Senol, Marian, Bîleca, Mărdărăscu, Oancea, Grămoșteanu.

Radu POPA

Olimpiada albă

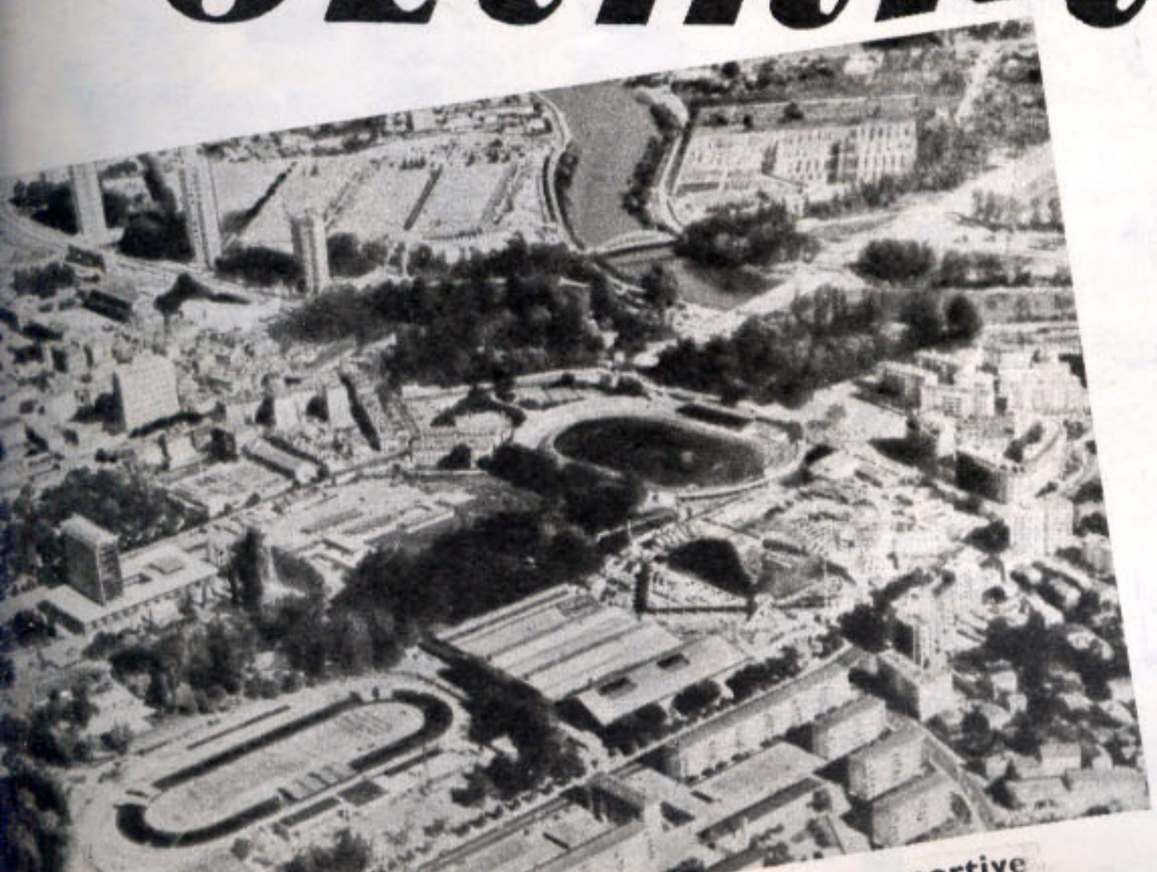

...elor sportive

Localitatea franceză Grenoble, aflată în inima Alpilor francezi și la confluența a două rîuri, este gazda celei de-a X-a ediții a «Jocurilor olimpice de iarnă» care vor avea loc în februarie 1968.

Alpinismul și turismul au făcut din Grenoble, de-a lungul secolelor, una din localitățile cele mai cunoscute, atît datorită peisajelor aproape unice pe care le oferă vizitatorilor, cît și pentru minunatele sale piste de concurs. Cei peste 250 000 de locuitori ai orașului, dornici de a fi ospitalieri cu noii lor musafiri — participanți la Olimpiada de iarnă — fac intense pregătiri. Amenajarea pîrtiilor de schi, a stadioanelor în care zgura și iarba sînt înlocuite cu gheața, construirea după ultimele noutăți științifice și tehnice a trambulinei de sărituri și a pistei de bob reprezintă preocupările care i-au frămîntat în ultimul timp.

Sportivi din toate colțurile lumii își vor da întîlnire aici, la Grenoble, pentru a se întrece cu toată ardoarea, în mod corect, cinstit. Sportivii români vor fi și ei prezenți la această ediție a J.O., alături de ceilalți participanți. Biatliniștii C. Carabela, Gh. Cimpoia, Gh. Vilmoș, schiorii C. Tăbăraș, K. Gohn, M. Focșăneanu, D. Mîndreanu, patinatorii artistici și hocheiștii noștri și-au început pregătirile cu mult înainte de căderea frigului și a zăpezii. Dar punctul nostru forte la Olimpiada albă îl va constitui echipajul de bob (I. Panțuru, N. Neagoe, Gh. Maftei, P. Hirstovici) care s-a arătat anul acesta ca unul dintre cele mai bune din Europa. Pe pîrtiile Alpilor, ei vor lăsa bobul să lunece cu cea mai mare iuțeală, pentru a opri cît mai repede acele cronometrelor.

Octavian VINTILĂ

Planeta Prieteniei

Amintiri

din

expediția

noastră

Povestea pe care vreau să v-o spun nu-i cu nave cosmice, nici cu cosmonauți, nici cu cine știe ce locatari misterioși ai cine știe cărei planete enigmatice. Totuși, vă invit s-o ascultați. Mai ales că-i și adevărată. De la început pînă la sfîrșit.

O URARE ȘI MULTE DISPUTE

Într-o sîmbătă după-amiază (cu vreo cîteva săptămîni în urmă), într-unul din vagoanele unui tren care pleca din Gara de Nord spre Pitești se aflau vreo optzeci de elevi de la Școala generală 175 din București. Și-au mers ei, au tot mers, stînd ciorchine la ferestre, au trecut de Găești și cînd conductorul a anunțat: «Urmează stație Călinești! Coborîre pentru Topoloveni!» și-au săltat cu toții rucsacurile și servietele, gata de coborîre. De fapt, conductorul putea nici să nu mai anunțe ce stație urmează, pentru că încă de departe se vedea peronul înțesat de lume, de lumini, și se auzea, scandată de zeci de glasuri, o originală urare de bun venit:

«Foaie verde de trifoi,
Bine ați venit la noi!»

Cînd cei 80 au coborît din tren, s-au trezit înconjurați și asaltați de mai bine de o sută cincizeci de... necunoscuți. Asaltați la modul propriu, nu la figurat. I-au lăsat să răsufle doar cît le-au pus în brațe buchetele cu flori, apoi i-au apucat de mîini, de haine. Gîrjobu Georgică, dintr-a VII-a, un băiat de altfel voinic, era disputat pe... părți de doi băieți mai micuți care-l țineau zdravăn, unul de dreapta, celălalt de stînga:

— Vii la mine!

— Ba nu, la mine, că eu te-am prins mai întîi!

Un alt necunoscut, deși mai voinic decît cei doi, n-a apelat la... forță. Stătea mai deoparte și rîdea:

— Cînd doi se ceartă, al treilea cîștigă! — a zis el, zîmbind și arătîndu-le celorlalți rucsacul lui Georgică.

Mai încolo, un prichindel vioi nevoie mare se agățase de Paraschiv Nicolae și Teodorescu Dan și-i ruga fierbinte:

— Nu vă duceți la alții! Că altfel în noaptea asta am să fac... greva somnului...

Și tot cam așa o elevă le-a convins pe Radu Mihaela și pe Angelescu Octavia să accepte să le fie gazdă...

PARCĂ ERAM FIFI-ÎNARIPATUL

După ce «asaltatorii» și-au împărțit misiunile pe... apucate (mulți dintre ei rămînînd cu mîna goală și neconsolați, drept care le-au reproșat: «De ce ați venit așa de puțini?), marea... «oaste a lui Papuc» a pornit să străbată satul Topoloveni. Sătenii ieșiseră pe la porți și se minunau, cîinii, deranjați de zarvă și de iluminație, lătrau în lanțuri... Dar n-a trecut mult și satul s-a liniștit. Casele de țară, cu bătăturile lor largi, cu ferestrele de sub streașini luminate, i-au primit pe oaspeți cu ușile larg deschise și cu îmbietoare arome de mîncare.

Radu Ion se afla în casa lui Dumitru, un băiat cam de aceeași vîrstă cu el, vorbăreț și prietenos. Ionel a fost obligat să dea gata o jumătate de pui tomnatic, trei ciorchini de struguri și o pară uriașă. Toate au mers bine pînă a fost să se culce.

— Să știi — i-a spus Dumitru — nu dormi cu pijamaua. Uite ce ți-am pregătit! Ca la sat.

La început Ionel a cam stat pe gînduri. Cămașa de noapte era frumoasă, garnisită cu cusături măiestre, numai că el nu mai îmbrăcase niciodată așa ceva. Pînă la urmă însă... «N-a fost rău deloc. Ba aș zice că dimpotrivă. M-a și amuzat. Parcă eram Fifi-înaripatul în ea...»

CÎT A FOST ZIUA DE MARE

A doua zi, duminică, gazdele din Topoloveni (vatră) și de prin satele învecinate (aflate la o aruncătură de băț), și-au adus oaspeții la liceul lor. Și aici, împreună, s-au pus pe... petrecere...

Într-o sală de clasă a avut loc un concurs de pictură. Un băiețel din localitate, în costum național, a pozat îndelung și nemișcat în fața «maeștrilor penelului». Cele două premii — niște ciocolate enorme, cum rar se pot vedea — au fost împărțite între două fete — o gazdă și un oaspete. În timp ce penelurile alergau pe cartoane, echipele de handbal — fete și băieți — alergau pe teren (fetele — gazde au învins, iar băieții au terminat mai echitabil, la egalitate). Iar pe lîngă programul... oficial, mai încolo, pe iarbă, o «miuță»... neoficială. A mai fost și o vizită la sectorul zootehnic al cooperativei agricole de producție.

...L-AM DĂRUIT PRIETENEI MELE

Seara, tîrziu, un tren pleca din Topoloveni. Peronul, care rămînea în urmă, era înțesat de lume: copii, părinți, bunici. Zeci de lumini — felinare, lanterne — se ridicau și coborau. De la geamurile vagoanelor zeci de mîini și batiste făceau aceleași semne de rămas bun.

— Grozavă excursie!

— N-am s-o uit niciodată...

— Octavia, unde-i portretul premiat? Să-l punem în album la școală.

— Nu-l mai am. I l-am dăruit prietenei mele, Olivia, la care am stat. I-am trecut și adresa mea pe el, că o să ne scriem. Și în vacanța de iarnă o să vină și ea pe la mine.

— Păi și noi ne scriem.

— Și noi la fel.

— Și la mine o să vină Dumitru.

— Păi or să vină cu toții, la noi, la fel cum și noi am fost la ei...

— Nu știu cum o fi pe Marte, sau pe alte planete, dar la noi, pe „Planeta prieteniei," a fost minunat...

Constantin DIACONU

SECRETUL AMFOREI

Scenariu de
ION HOBANA

Desene de
POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

AJUTAȚI DE PESCARI, CERCETĂTORII AU AJUNS LA LOCUL UNDE SE BĂNUIA CĂ ESTE SCUFUNDATĂ EPAVA. CERCETĂRILE ÎNCEP.

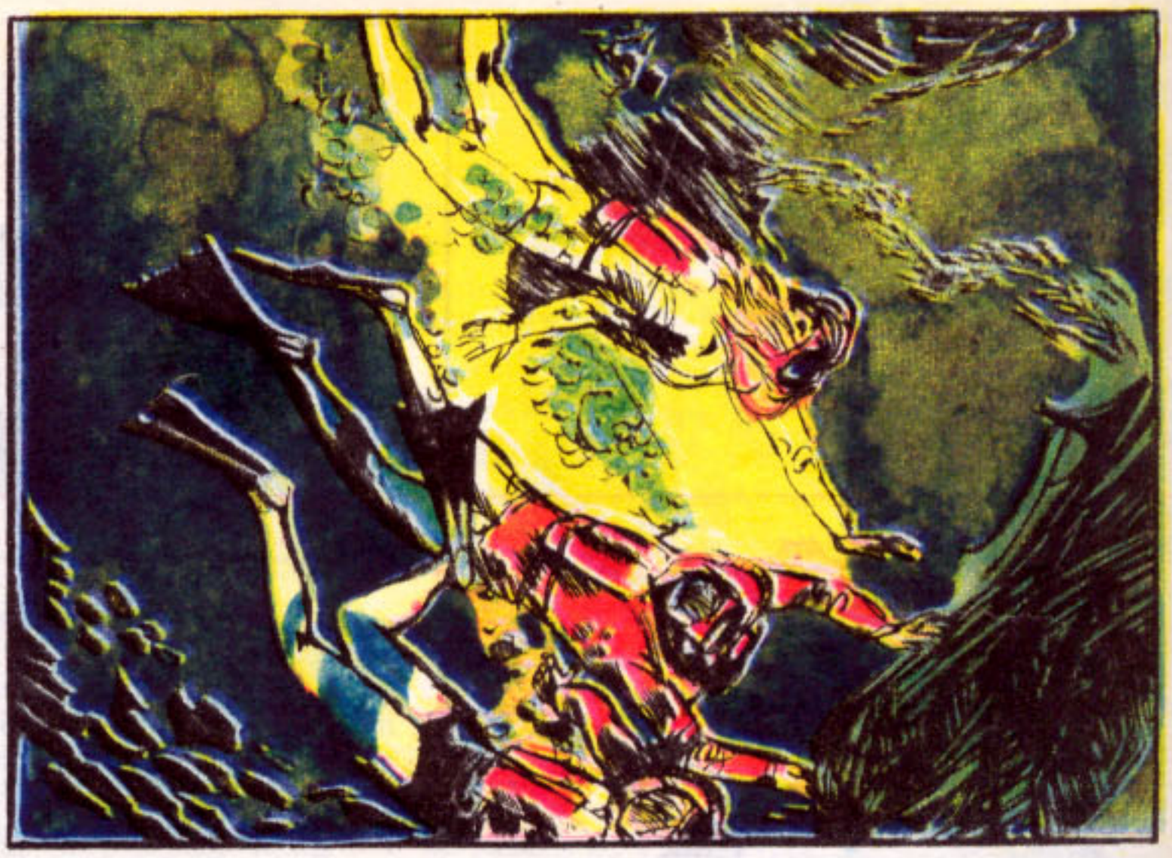

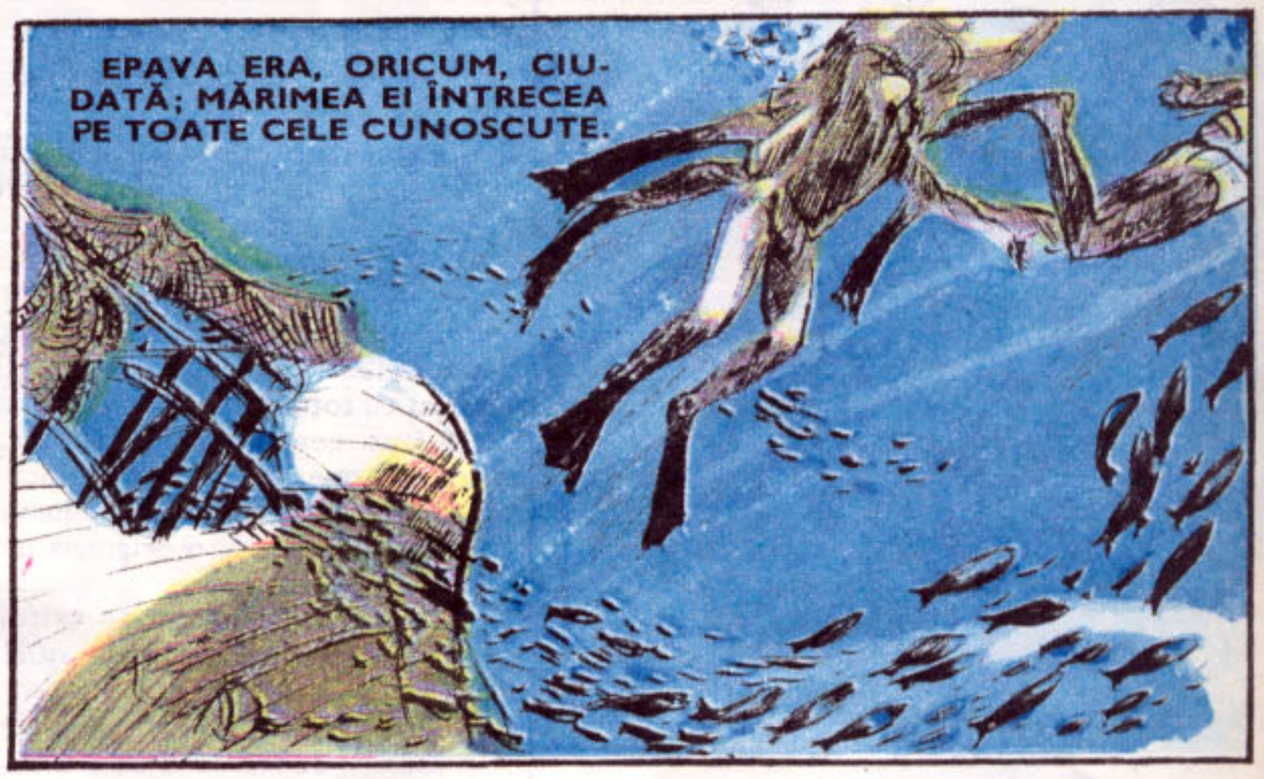

(VA URMA)

Filatelie

Și anul acesta a fost emisă, cu prilejul aniversărilor culturale, o serie de 6 timbre, reprezentînd figurile unor personalități.
• 50 de ani de la nașterea lui Dinu Lipatti, pianist și compozitor român (1917—1950).
• 150 de ani de la nașterea lui Alexandru Orăscu, arhitect român (1817—1894) • 100 de ani de la nașterea lui Grigore Antipa, biolog român (1867—1944) • 150 de ani de la nașterea lui Mihail Kogălniceanu, om politic român (1817—1891) • 300 de ani de la nașterea lui Jonathan Swift, prozator și poet englez (1667—1745) • 100 de ani de la nașterea marei fiziciene și chimiste de origină poloneză Maria Curie-Sklodowska (1867—1934).

PUȚINĂ• chimie

ORIZONTAL: 1. H_2O. 2) Forță de legătură între doi atomi ai unei molecule. 3) Ca șorțul... laborantului. 4) Sau — La marginea mării — Posezi. 5) Piesă de metal cu care se întrerupe comunicația din tubul biuretei — Nume masculin apropiat oarecum de chimie. 6) Exprimă legătura necesară între fenomen și cauzele care-l produc — Gaz incolor și inodor, parte componentă a aerului, nelipsit din toate țesuturile vegetale sau animale. 7) Măsura lui Cuza — Orășel în U.R.S.S. — Suprafață. *8*) Înfășurări — Chimist și mineralog român, pionier al chimiei în România. *9*) Element chimic cu numărul atomic 57 — Xenofon Oprescu. 10) Oraș din regiunea Cluj în care se află un combinat de celuloză și hîrtie — Spațiu din care s-a scos aerul. 11) Hidroxid de calciu ($Ca(OH)_2$) — Alt element chimic, foarte întrebuințat în medicină. 12) Învelișul gazos din jurul pămîntului, numit atmosferă.

VERTICAL: 1. Gaz mai greu decît aerul și toxic, care se combină cu majoritatea elementelor afară de azot, oxigen și carbon. 2) Cea mai mică parte de substanța care poate exista în stare liberă și care posedă toate proprietățile substanței din care face parte. 3) «Apa» care dizolvă aurul, formată din trei părți HCL și o parte HNO_3. 4) Ape! — Vorba mielului — Nume feminin — 5) Aliaj cu bază de cupru în care zincul este principalul element adăugat (pînă la 50%) foarte folosit în tehnică — Conduce sîngele de la inimă la periferie. 6) Tub de sticlă subțiat la un capăt, folosit în laborator — Produs obținut prin topirea laolaltă a anumitor metale sau metale cu metaloizi. 7) Operația prin care se determină componenții unei substanțe — Simbolul iridiului. 8) Catete! — O parte din materia care ocupă un loc bine definit în spațiu — Victor Olteanu. *9*) Dor aprins, suspin, oftare — Substanță compusă care rezultă din combinarea unui metal sau metaloid cu oxigenul. 10) Oxidări în care se produce căldură și lumină — Electrod pozitiv. 11) Rezervoare de sare gemă.

Cuvinte rare: ALAR, AHT.

Mihai PĂTRAȘCU

ȘARADĂ

Doi băieți, în librărie:
— Ce-ai în mînă?
— O... hîrtie.
Ca să poți lua o carte,
Nu-ți trebuie prima parte?
Și — te rog să fii discret —
Frumoasa asta poveste,
Cartea, parte-a doua este,
Fiindcă-o pun într-un pachet,
Surpriză cuiva să-i fac.
— Bine, înțeleg, și tac,
Căci... m-amenință cu-n ac!
— Cartea?!
— Ei, cuvîntul tot...
Uite-l: mestecă din bot,
Cu seringă și cu ac,
Aoleu, ce să mă fac!

Al. Dinu IFRIM

TOVARĂȘ DE COMPARTIMENT

Celebrul scriitor american Mark Twain se urcă odată într-un tren foarte aglomerat, cu care trebuia să facă o lungă călătorie. Mergînd din vagon în vagon, descoperi deodată un compartiment în care ședea un singur călător. Încîntat, deschise ușa, dar respectivul îl privi cu o figură cruntă și-l avertiză:

— Nu intrați! Sînt suferind de ciumă și gripă spaniolă într-o fază foarte molipsitoare.

— Splendid! zise vesel Mark Twain, care îi pricepuse trucul. De mult căutam un tovarăș de călătorie interesant. Cît despre mine nu vă faceți grijă: am suferit în copilărie de ambele boli, așa că sînt imun.

CIZMA LUI GULLIVER

Cea mai mare cizmă din lume poate fi văzută într-un muzeu din Leipzig. Ea are 3,8 m înălțime, iar pentru confecționarea ei au fost folosite 100 kg de piele. Uriașul care ar încălța-o ar trebui să măsoare 12 m. Poate Gulliver...

RAȚIONAMENTUL LENEȘULUI

— Cu cît studiem mai mult, cu atît știm mai multe. Cu cît știm mai multe, cu atît uităm mai multe. Cu cît uităm mai multe, cu atît știm mai puține. Cu cît știm mai puține, cu atît uităm mai puține. Cu cît uităm mai puține, cu atît știm mai multe. Atunci de ce să mai învățăm?

SOCOTEALA SIMPLĂ

Vestitul calculator Jaques Inaudi călătorea într-un tren, împreună cu un prieten. În drum, trenul întîlni o turmă de oi. Inaudi începu să numere:

— 8, 16, 4, 12, 24, 6, 10...

Uimit, însoțitorul său îl întrebă ce calcule face.

— A, mai nimic. Mă distrez numărînd oile de pe cîmp.

— Dar mi se pare că procedezi cam ciudat...

— De loc. E foarte simplu: număr numai picioarele din spate ale diferitelor grupuri de oi, apoi înmulțesc cu 2, împart la 4 și adun rezultatele parțiale.

RECONSTITUIRE

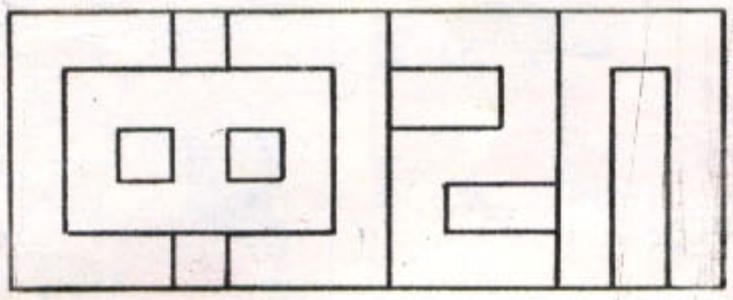

Aflați ce nume de poet se ascunde în liniatura de mai sus.

REBO ANAGRAMAT:

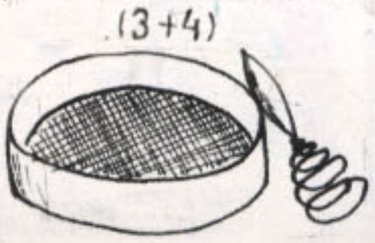

Cum se dezleagă: după ce aflați cele două cuvinte semnificate de desen, amestecați-le și, cu ajutorul formulei, formați un al treilea cuvînt.

JOCUL SINONIMELOR

Scrieți sinonimele cuvintelor de mai jos, cîte o silabă pe fiecare semn. Citind silabele de pe plusuri veți obține un cunoscut vers al marelui nostru poet Eminescu.

ȚÎȚÎNA, DRAPEL, JILAVA, BOLDURI, ARMĂ, TOPORAȘ, GREUTATE, CLĂDIRE, EST.

EXPLICAȚIE

Profesorul întreabă la școală:

— Care dintre cele două corpuri cerești e mai important, Luna sau Soarele?

— Eu cred — răspunse Petre — că Luna, deoarece luminează noaptea cînd este întuneric. Soarele luminează ziua cînd, oricum, e lumină.

Povestire de Dumitru ALMAȘ

DAN BUZDUGAN

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Stolnicul Strae Buzescu îl alege pe Dan Buzdugan să plece pentru a aduce vești despre pregătirile otomanilor. Lui i se alătură Ștefan din Tețcani. Cu ajutorul lor este liberată din robie Rada, care-l va întovărăși la drum. Pe urmele lor se află o ceată de ieniceri. Sub straie străine se ascund de fapt oamenii lui Mihnea, cel pe care Poarta îl vrea domn al Munteniei. Dan și Fane pornesc pe o corabie. Pe Rada însă n-o pot lua cu ei. Pe corabie, Dan Buzdugan este atacat de ieniceri care încearcă să-i fure scrisoarea încredințată lui, de Stroe Buzescu.

Ilustrații: LIVIA RUSZ

(VA URMA).

«CUTEZĂTORII»